

Stjärnsystrar

En sagofarbrors röst förkunnar att tre flickor föds samma vinternatt på det stora sjukhuset i norra Sverige, och de får alla namnet Johanna. Mot en djupblå himmel á la Disney glimmar deras gemensamma stjärna och gör dem till stjärnsystrar. Vi skall nu få veta om de blev vänner för livet då deras vägar korsas åtta år senare.

När vi sedan presenteras för Johannornas respektive tillvaro i tre individuella avsnitt slutar det att stråla och vi dimper rakt ner i den bistra verkligheten. Hoppet om att det någonstans skall finnas tvilling själar gör att flickorna trots allt uthärdar ensamhet och oförstående föräldrar.

Den första Johanna har drömmar om att flyga luftballong med sin far men drillas i stället hårt i solosång av sin musicerande mor, en något bedagad artist som skall leda kören på traktens årliga "rosenfestival".

Den andra lever ensam med sin pappa som arbetar så hårt i gruvan att han inte ens har tid att fira hennes födelsedag medan den tredje inget hellre önskar än att få sjunga på festivalen. Men hon hindras av en kommersinriktad mor som hellre ser att dottern agerar reklampelare för moderns egenhändigt tillverkade plastrosor.

Leken med ödet och själarnas gemenskap har fascinerat många filmskapare. I filmer som *Rashomon*, *Veronikas dubbelliv* och *Sliding Doors* leker man med parallellhändelser, företeelser ur olika synvinklar och det fantastiska – tänk om! Att implicera ödestemat i en barnfilm är en bra och tacksam idé. Men den magiska ton och sagotemat som anslås i början följs tyvärr inte upp. Istället presenteras tre episoder som känns överdrivet pedagogiska och konstruerade i sitt tilltal, som något från utbildningsradion angående barns rättigheter. Trots detta kommer barnens problem nästan i skymundan. Här är det i stället föräldrarna som har problem.

De två mödrar som skildras verkar båda lida brist på uppmärksamhet och tävlar med, eller överför sina ambitioner på sina barn, medan fäderna verkar oförmögna att ens se sina döttrar. Mittenberättelsen känns som ett riktigt sido-

spår då handlingen nästan helt fokuseras på ett äldre par medan barnet blir den tyste betraktaren och tröstaren när mannen dör och kvinnan hamnar i kris.

Tobias Falk som här gör regidebut i långfilmslängd har både tematiskt och formmässigt anammat en mörk murrig ton som man kanske mest förknippar med filmer för vuxna. Självklart skall barns problem inte banaliseras eller bagatelliseras och visst kan man ta upp döden och sorgen, men själv blev jag enbart beklämd när en Johanna tvingas att slå sig blodig medan en annan tejpar för sin mun med mattejp i protest, för att de äldre skall ta notis om dem. Filmens svårigheter att berätta detta ur barnens synvinkel ökar sannerligen inte möjligheten till identifikation hos målgruppen.

Man får också vänta alltför länge på att de tre skall mötas men när de äntligen gör det får Stjärnsystrar ett nytt liv. Actionscenen på snökoter då trion ger sig iväg för att leta efter en bortsprungna hund blir en energiinjektion och barnens skådespeleri borta från vuxenvärlden känns genast friare. Men då är filmen i princip slut och så mycket mer får vi inte veta om vad som förenade dessa tre ensamma små flickor.

Att Mona Malm gör en väntat kompetent insats som nybliven änka väger inte upp barnens tillkortakommanden framför kameran. Det var ändå en sköldpadda och en hund iklädd plastrosor som frammanade de livfullaste reaktionerna hos den unga publiken.

Louise Lagerström

Sverige 1999 / Manus: Johan Bogaeus / Regi: Tobias Falk / Foto: Per Källberg / 81 min /

Från 7 år

I rollerna: Tintin Anderzon, Mona Malm, Palle Granditsky mfl

Distribution: Sonet